

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA UCZNIĄ KLASY VI

1. **Obowiązkowe podręczniki:**

- Bogumiła Olszewska, Wiesława Surdyk-Fertsch, Grzegorz Wojciechowski: „Wczoraj i dziś” (Nowa Era) – podręcznik i zeszyt ćwiczeń.

2. **Najważniejsze umiejętności, które uczniowie kształcą w ciągu roku szkolnego.**

I. Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń:

- wyjaśnia przyczyny i ocenia wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz Nowego Świata;
- umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.

II. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń:

- rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga;
- wymienia przyczyny i następstwa reformacji, opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego;
- wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego;
- umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów;
- charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych;
- opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów;
- przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego; rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich;
- przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą (1569) i jej główne postanowienia.

III. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:

- charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej; wyjaśnia główne założenia konfederacji warszawskiej;
- wyjaśnia okoliczności uchwalenia artykułów henrykowskich i przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji;
- opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej.

IV. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń:

- wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją;
- wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie;
- omawia przebieg i znaczenie potopu szwedzkiego;
- sytuuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku;
- dokonuje oceny następstw politycznych, społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku;
- rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.

V. Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń:

- charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej, wykorzystując informacje o ustroju Anglii;
- opisuje idee Oświecenia, podaje przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce;

- charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau;
 - charakteryzuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii.
- VI. Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku. Uczeń:
- omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej;
 - charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego;
 - omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty;
 - ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich.
- VII. Powstanie Stanów Zjednoczonych. Uczeń:
- omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość;
 - wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy;
 - przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych
- VIII. Wielka rewolucja we Francji. Uczeń:
- wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty;
 - analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.
- IX. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:
- podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, w tym osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej;
 - charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej;
 - sytuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja;
 - wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa;
 - rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.
- X. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń:
- sytuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiorze;
 - przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;
 - rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej.
- XI. Epoka napoleońska. Uczeń:
- charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze;
 - opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię;
 - opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium;
 - przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.

3. **Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności**

- sprawdzenie zeszytu ćwiczeń – minimum raz w ciągu roku,
- sprawdziany – według działów,
- kartkówki – doraźnie,
- odpowiedzi ustne – doraźnie,
- teksty źródłowe – minimum 2 w ciągu roku.

4. **Sprawdziany, testy, kartkówki przeliczane są na procenty i oceny.**

98% - 100% celujący

90% - 97%	bardzo dobry
70% - 89%	dobry
50% - 69%	dostateczny
34% - 49%	dopuszczający
0% - 33%	niedostateczny

5. Uczniowie otrzymują także „plusy” i „minusy”.

- I. Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej. „Plus” uczeń może otrzymać za:
 - krótkie zadania domowe,
 - przygotowanie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji,
 - aktywną pracę na lekcji.

- II. Trzy „minusy” równe są ocenie niedostatecznej. „Minus” uczeń może otrzymać za:
 - brak zadania domowego (oprócz wypracowań),
 - brak podręczników, zeszytu, potrzebnych materiałów,
 - brak zaangażowania w pracę na lekcji,
 - niekompletność tematów, notatek, zadań domowych w zeszycie przedmiotowym.

„Plusy” i „minusy” nauczyciel odnotowuje na ostatniej karcie zeszytu ucznia.